

EDİTÖR'DEN

Merhaba, İstihbarat Çalışmaları ve Araştırmaları Dergisi'nin (İÇAD) dördüncü sayısıyla karşınızdayız. Türkiye'de doğrudan ve sadece "İstihbarat Çalışmaları" konusunda yayımlanan ilk ve henüz tek akademik dergi niteliğindeki İÇAD'ın dördüncü sayısı yine çok seçkin bir içeriğe sahip. İÇAD'ın bu sayısında dünyaca ünlü iki ismi ağırlyyoruz. Bu isimlerle İÇAD'da yayımlanmak üzere yapmış olduğumuz akademik mülakatlarla hem Türkiye'deki okuyuculara hem de dünya genelindeki okuyuculara ulaşmayı hedefledik. Bu nedenle her iki akademik mülakatı da Türkçe ve İngilizce olmak üzere yayımlıyoruz.

İlk söyleşimizin konuğu Sir David Omand. Sir Omand "İstihbarat Çalışmalarına" ilgi duyanların en çok faydalandığı isimlerden birisidir. Uzun yıllar boyunca İngiliz güvenlik servislerinde görev yaptıktan sonra Birleşik Krallık'ın önde gelen üniversitelerinde araştırmacı ve akademisyen olarak çalışan Sir Omand istihbarat alanında pek çok önemli kitap ve makale yayımlamıştır. Sosyal medya İstihbaratı üzerine ilk önemli kitaplardan birisini çıkaran ve bu nedenle alanın öncü isimlerinden kabul edilen Sir David Omand ile "İstihbarat Çalışmaları'nın" durumunu odağa alan bir akademik söyleşi yaptık. Özellikle sosyal medyanın günümüzde ulaştığı yaygınlık derecesi dikkate alındığında sosyal medya istihbaratının da ayrı bir toplama disiplini olarak değerlendirilmesi gerektiği fikri detaylı olarak tartışılmıştır. Sir Omand'ın söyleşisinin özellikle İstihbarat Çalışmaları'na yeni başlayanlar için önemli bir kaynak olduğunu düşünüyöyoruz.

Bu sayımızdaki ikinci mülakatımızı ise Peter Gill ile gerçekleştirdik. Peter Gill "İstihbarat Çalışmaları" konusunda dünyaca ünlü akademik eserler vermiş ve vermekte olan son derece ünlü bir araştırmacı ve akademisyendir. İstihbarat çalışmaları konusunda başta İngiltere olmak üzere dünyanın pekçok ülkesinde dersler, seminerler ve eğitim programlarına katılan Peter Gill ile istihbaratın teorisini konuştuk. 2022'de Uluslararası Çalışmalar Derneği'nin İstihbarat Çalışmaları Bölümü'nün Seçkin Akademisyen olarak seçtiği Peter Gill istihbaratın teorisi ve çalışma metodolojisi hakkında pekçok ipucu vermiştir. Özellikle istihbarat çalışmaları alanında yüksek lisans ve doktora çalışması yapmayı planlayanların bu mülakatı mutlaka okumasını önermekteyiz.

Son derece önemli iki mülakattan sonra yer alan ilk çalışmamız Zafer Yılmaz tarafından hazırlanmıştır. "PYD/YPG Terör Örgütünün Sinemacılık

Hevesi: İkincil Kaynak Antropolojik İstihbarat” başlıklı çalışmada Yılmaz PYD/YPG terör örgütünün kültür ve sanat alanında gerçekleştirdiği faaliyetleri antropolojik istihbarat çerçevesinde incelemiştir.

Bu sayımızın ikinci çalışması 7 Ekim 2023’ten bugüne dünyanın gündemini meşgul eden İsrail merkezli çatışmalarla ilişkilidir. Hamas’ın İsrail’e saldırısından hemen sonra sorulan en temel soru günlerce dünyayı meşgul etmiştir. Bu soru nasıl olur İsrail İstihbarat servislerinin Hamas’ın saldırısını öngöremediğidir. Hasan Mesut Önder, “İstihbarat Analiz Hatası Olarak Bilişsel Kapanma İhtiyacı: Yom Kippur Savaşı Örneği” başlıklı makalesinde bu sorunun yanıtını istihbarat başarısızlığı kavramı çerçevesinde ele almaktadır. Önder çalışmasında yeterli düzeyde ve kalitede bilgiler bulunmasına rağmen, işleme sürecinde analistlerin neden başarısız olduklarının sorusunun cevabını aramaktadır. Bu cevabı ise İsrail istihbaratının tarihsel özellikleri çerçevesinde vermektedir.

Bu sayımızdaki üçüncü makaleyi Ömer Faruk Çelik kaleme almıştır. “Hedefine Ulaşabilen Toplumsal Olayların Nitelikleri ve İstihbarat Teşkilatlarının Olası Rollerini” adlı çalışmasında Çelik aslında örtülü operasyonların yürütülmesi ile istihbarat servisleri arasındaki olası ilişkinin özel bir boyutuna odaklanmıştır. Çelik’in odağı özellikle bir ülkenin siyasal sistemine karşı örgütlenen büyük çaplı toplumsal olayların arkasında istihbarat servislerinin hangi rolleri oynayabileceği sorusunu incelemektedir.

Bu sayımızın son makalesi yine açılış konumuzla ilişkilidir. Rusya-Ukrayna Savaşı ile gündeme gelen ve son dönemde çokça tartışılan bir konu olan sosyal medya ile savaş sahası arasındaki ilişki Erol Başaran Bural tarafından incelenmiştir. Bural, “Sosyal Medya İstihbaratı Çerçevesinde Harekât Güvenliği” adlı eserinde askeri harekâtın gizliliğinin sosyal medya kullanımıyla nasıl ihlal edilebileceğini ve bu ihlalin hangi olumsuz sonuçlara neden olabileceğini örnekleriyle incelemiştir.

Diğer sayılarımızda olduğu gibi bu sayımızda da Türkçe literatüre katkı yapan eserleri incelemeye devam ediyoruz. Bu çerçevede 2023 yılında yayımlanan bir kitap incelenmiştir. Doç. Dr. Ahmet Ateş’in uzun emeklerle hazırladığı “İstihbaratın Dönüşümü Artan Tehditler Ve Enformatik Şoklar Teorisi” Mustafa Onat Mendil tarafından kitap incelemesi şeklinde değerlendirilmiştir.

İÇAD Editörü

Prof.Dr.Serhat ERKMEN